T073 BL III (126) Chiêm Ba-Cử Tội Phi Pháp-Nêu Dẫn Các Việc-Luật Tứ Phần

Tạng Luật (Linh Sơn Pháp Bảo)

PHAÀN 3: NEÂU DAÃN CAÙC VIEÄC: THOÏ GIÔÙI, THUYEÁT GIÔÙI, AN CÖ, TÖÏ TÖÙ, DA THUOÄC, Y, THUOÁC V.V...

Chöông X: CHIEÂM-BA

1. Cöû toäi phi phaùp Theá Toân ôû taïi thaønh Chieâm-ba.l769 Taïi nöôùc Giaø-thi,l770 coù thoân Baø-sa-baø.l77l Baáy giôø, truù xöù noï coù cöïu Tyø-kheo,l772 thöôøng tieáp moïi ngöôøi, gioáng nhö nguoàn suoái,l77> noùi nhö vaày: Neáu Tyø-kheo chöa ñeán maø ñeán laøm khaùch,l774 toâi seõ cung caáp caùc thöù caàn duøng, nhö naáu nöôùc taém, ñoà aên, thöùc uoáng ñeå cuùng döôøng. Baáy giôø, coù soá ñoâng Tyø-kheo ôû nöôùc Giaø-thi du haønh trong nhaân gian ñeán nôi xoùm Baø-sa-baø. Tyø-kheo kia lieàn cung caáp caùc thöù caàn duøng, vaø cuùng döôøng ñoà aên thöùc uoáng. Sau ñoù moät thôøi gian, Tyø-kheo kia nghó nhö vaày: Ta khoâng theå thöôøng xuyeân ñeán baïch y ñoøi xin ñoà aên thöùc uoáng, vaø cung caáp ñaày ñuû nhö nöôùc ñeå taém röûa, hay naáu chaùo ñeå cuùng döôøng nöõa. Khaùch Tyø-kheo naøy töø xa ñeán, hieän taïi ñaõ heát meät moûi. Tröôùc kia chöa coù ngöôøi quen bieát chöù hieän nay ñaõ coù. Nay ta khoâng theå ñi hoûi xin theâm ñöôïc nöõa. Roài oâng ngöng. Tyø-kheo khaùch naøy laïi nghó nhö vaày: Tyø-kheo kia gheùt chuùng ta.

l769. Chieâm-ba . Pali: Campā, thuû ñoâ cuûa vöông quoác Anga. Xem Ch.v. Da thuoäc, truyeän Thuû-lung-na; cht. l. l770. Giaø-thi ; treân kia, aâm laø Giaø-sa. Xem Ch.ix, muïc 4, truyeän Tröôøng Sinh & cht. l5. l77l. Baø-sa-baø tuï laïc . Löu yù caùch ñoïc theo baûn Haùn veà caùc ñòa danh naøy: taïi Chieâm-ba thaønh, Giaø-thi quoác, Sa-baø tuï laïc . Tham chieáu Pali, Vin. i. >l2: ... Campāyam viharati... tena kho pana samayena Kāsīsu janapade vāsabhagāmo hoti, “Phaät truù taïi Campā. Baáy giôø, taïi quoác caûnh Kāsi, coù moät thoân teân laø Vāsabha.” l772. Thaäp tuïng >0, tyø-kheo naøy coù teân laø Coäng Kim . Pali, Vin.i. 312: Kassapagotta. l77>. Coù leõ töông ñöông Pali: tantibaddho, Horner dòch laø “ngöôøi gaén lieàn vôùi tuïc leä coå truyeàn (attached to the tradition)”, töùc gaén chaët vôùi caùc phaän söï phaûi laøm theo truyeàn thoáng cuûa truù xöù ñoù. Baûn Haùn dòch Nam truyeàn dòch laø “ngöôøi chaáp söï” vaø chuù thích, laø ngöôøi quaûn lyù caùc söï vieäc trong truù xöù, nhö Ma-ma-ñeá hay Ñeá-ñeá-ñaø-la. Baûn Haùn hieåu tanti (sôïi daây raøng buoäc) theo nghóa töôïng hình laø “söï lieân tuïc nhö gioøng suoái! l774. Vò lai khaùch tyø-kheo ; Tham chieáu Pali: Kinti anāgatā ca pesalā bhikkhū āgaccheyyum, “laøm sao ñeå tyø-kheo khaû aùi chöa töøng ñeán coù theå ñeán ñaây?

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 98>

Tröôùc ñaây ñaõ cung caáp ñaày ñuû nhöõng thöù caàn duøng, nhö ñoà aên thöùc uoáng, nöôùc taém röûa cho chuùng ta. Nay laïi ngöng, khoâng cung caáp cho ta. Chuùng ta coù neân cöû toäi Tyø-kheo kia khoâng? Hoï lieàn nhoùm hoïp ñeå cöû toäi

Tyø-kheo kia. Tyø-kheo kia nghó: Nay ta khoâng theå töï bieát laø phaïm hay chaúng phaïm, laø cöû toäi ñuùng hay cöû toäi khoâng ñuùng, laø nhö phaùp cöû yeát-ma thaønh töïu, hay khoâng nhö phaùp cöû yeát-ma khoâng thaønh töïu. Nay ta coù theå ñeán choã Ñöùc Theá Toân ôû Chieâm-ba, ñem nhaân duyeân naøy trình baøy ñaày ñuû vôùi Ñöùc Theá Toân. Neáu Theá Toân coù chæ daïy gì thì tuøy theo lôøi daïy cuûa Ñöùc Theá Toân ta seõ thi haønh. Baáy giôø, cöïu Tyø-kheo kia, ñaép y mang baùt ñeán Chieâm-ba, qua choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã, roài ñöùng qua moät beân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân an uûi khaùch Tyø-kheo: - Khaát caàu coù deã ñöôïc khoâng? Soáng coù hoøa hôïp khoâng? Ñi ñöôøng coù meät nhoïc laém khoâng? Tyø-kheo khaùch thöa: - Con soáng hoøa hôïp. Khaát caàu deã ñöôïc. Ñi ñöôøng khoâng meät n hoïc. Ñöùc Phaät hoûi tieáp: - Thaày ôû ñaâu ñeán? Tyø-kheo thöa: - Con ôû nôi xoùm Baø-sa-baø, nöôùc Giaø-thi, laø cöïu truù Tyø-kheo ôû moät truù xöù noï. Con thöôøng ñoùn tieáp vaø cung caáp nhöõng gì caàn thieát cho nhöõng vò khaùch gioáng nhö doøng nöôùc suoái. Neáu coù khaùch Tyø- kheo chöa ñeán maø ñeán laøm khaùch ñeàu ñöôïc cung caáp ñaày ñuû nhöõng thöù caàn duøng nhö ñoà aên thöùc uoáng hoaëc laøm chaùo, nöôùc taém... Sau ñoù coù soá ñoâng Tyø-kheo taïi nöôùc Giaø-thi du haønh trong nhaân gian ñeán xoùm Baø-sa-baø, baáy giôø con lieàn cung caáp ñaày ñuû nhöõng thöù caàn duøng nhö ñoà aên thöùc uoáng, hoaëc laøm chaùo, nöôùc taém röûa... Baïch Ñaïi ñöùc, khi aáy con nghó nhö vaày: “Ta khoâng theå thöôøng xuyeân ñeán nhaø baïch y ñoøi xin ñoà aên thöùc uoáng, vaø nhöõng thöù caàn duøng ñöôïc. Quyù khaùch Tyø-kheo naøy hieän taïi ñaõ heát meät moûi. Tröôùc kia chöa coù ngöôøi quen bieát, hieän taïi ñaõ coù roài. Nay ta khoâng theå ñeán hoûi xin ñöôïc nöõa.” Roài con ngöng cung caáp. Khaùch Tyø-kheo naøy laïi nghó, “Tyø-kheo cöïu truù kia gheùt chuùng ta. Tröôùc ñaây thöôøng cung caáp ñaày ñuû cho ta caùc thöù caàn duøng nhö thöùc aên uoáng, chaùo, nöôùc taém röûa... Nay laïi khoâng cung caáp cho chuùng ta nöõa. Chuùng ta coù theå cöû toäi Tyø-kheo kia.” Caùc vò aáy lieàn hoïp laïi ñeå cöû toäi. Baïch Ñaïi Ñöùc Theá Toân con nghó nhö vaày, “Ta khoâng theå bieát laø phaïm hay

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 984

khoâng phaïm, laø cöû toäi ñuùng hay sai, laø nhö phaùp cöû yeát-ma thaønh töïu hay khoâng nhö phaùp cöû yeát-ma khoâng thaønh töïu? Nay ta neân ñeán choã Ñöùc Theá Toân ôû thaønh Chieâm-ba ñem nhaân duyeân naøy baïch ñaày ñuû leân Ñöùc Theá Toân. Neáu Ñöùc Theá Toân coù daïy gì, thì tuøy theo lôøi daïy cuûa Ñöùc Theá Toân maø thi haønh.” Ñöùc Phaät baûo Tyø-kheo kia: - OÂng laø Tyø-kheo khoâng phaïm, chaúng phaûi phaïm. Cöû toäi sai quaáy, khoâng thaønh cöû. Cöû toäi oâng nhö vaäy laø phi phaùp. Tyø-kheo aáy yeát-ma khoâng thaønh töïu. Naøy Tyø-kheo, oâng trôû veà xoùm Baø-sa-baø, cung caáp nhöõng thöù caàn duøng cho khaùch Tyø-kheo nhö tröôùc gioáng nhö nguoàn suoái. Naøy Tyø-kheo, Ta trôï baïn oâng, nhö phaùp, chaúng phaûi chaúng nhö phaùp. Baáy giôø caùc khaùch Tyø-kheo kia töø xoùm Baø-sa-baø du haønh trong nhaân gian ñeán nöôùc Giaø-thi, tôùi choã Ñöùc Theá Toân, ñaûnh leã roài ñöùng lui qua moät beân. Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân an uûi khaùch Tyø-kheo: - Caùc ngöôi truï chæ coù hoøa hieäp khoâng? Khoâng do khaát

thöïc maø phaûi vaát vaû chaêng? Tyø-kheo naøy thöa: - Truï chæ ñöôïc hoøa hieäp. Khoâng do khaát thöïc maø phaûi vaát vaû. Ñöùc Phaät hoûi tieáp: - Caùc thaày töø ñaâu ñeán? - Chuùng con töø tuï laïc Baø-sa-baø ñeán. Ñöùc Phaät hoûi? - Nghe noùi coù cöïu truù Tyø-kheo thöôøng hay cung caáp cho khaùch Tyø-kheo nhöõng thöù caàn duøng, nhö nöôùc suoái, maø caùc thaày cöû toäi ngöôøi aáy, phaûi khoâng? Caùc vò aáy traû lôøi: - Söï thaät nhö vaäy. Ñöùc Theá Toân hoûi: - Baèng vaøo söï gì caùc oâng cöû toäi nhö vaäy? Caùc vò naøy thöa: - Khoâng söï vieäc, khoâng nhaân duyeân.l775 Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân duøng voâ soá phöông tieän ha traùch caùc Tyø- kheo naøy: - Caùc oâng laøm ñieàu sai quaáy chaúng phaûi oai nghi, chaúng phaûi phaùp Sa-moân, chaúng phaûi tònh haïnh, chaúng phaûi haïnh tuøy thuaän, laøm vieäc

l775. Voâ söï voâ duyeân . Pali: avatthusmim akārame, khoâng döïa treân cô sôû naøo, khoâng vì nguyeân nhaân gì.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 985

khoâng neân laøm. Caùc oâng laø nhöõng ngöôøi ngu si. Sao cöïu Tyø-kheo kia, nhö nguoàn nöôùc suoái, cung caáp cho khaùch Tyø-kheo, maø caùc oâng khoâng duyeân, khoâng söï gì, laïi cöû toäi? 2. Tuùc soá Yeát-ma Baáy giôø, Ñöùc Theá Toân sau khi ha traùch roài, baûo caùc Tyø- kheo: - Coù boán loaïi yeát-ma: phi phaùp yeát-ma, phi phaùp bieät chuùng yeát- ma, phi phaùp hoøa hôïp yeát-ma, phaùp bieät chuùng yeát-ma.l776 Trong naøy, hai yeát-ma: phi phaùp yeát-ma, bieät chuùng yeát-ma, thì khoâng ñöôïc laøm. Neáu laøm seõ nhö phaùp trò. Chæ coù phaùp yeát-ma, vaø hoøa hôïp yeát-ma thì neân laøm. - Coù boán tröôøng hôïp tuùc soá:l777 Coù ngöôøi ñöôïc keå trong tuùc soá nhöng khoâng ñöôïc quyeàn ngaên. Coù ngöôøi khoâng ñöôïc keå trong tuùc soá maø ñöôïc quyeàn ngaên. Coù ngöôøi khoâng ñöôïc keå trong tuùc soá maø cuõng khoâng ñöôïc quyeàn ngaên. Coù ngöôøi ñöôïc keå trong tuùc soá vaø cuõng ñöôïc quyeàn ngaên. - Theá naøo laø ngöôøi ñöôïc quyeàn tuùc soá maø khoâng ñöôïc quyeàn ngaên? Laø ngöôøi bò taùc phaùp yeát-ma ha traùch, yeát-ma taãn, yeát-ma y chæ, yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y. Nhöõng ngöôøi naøy ñöôïc keå tuùc soá maø khoâng ñöôïc quyeàn ngaên. - Theá naøo laø ngöôøi khoâng ñöôïc keå tuùc soá maø ñöôïc quyeàn ngaên? Laø ngöôøi muoán thoï ñaïi giôùi. Ngöôøi naøy khoâng ñöôïc keå tuùc soá maø ñöôïc quyeàn ngaên. - Theá naøo laø ngöôøi khoâng ñöôïc keå tuùc soá cuõng khoâng ñöôïc ngaên? Tyø-kheo taùc yeát-ma, Tyø-kheo-ni khoâng ñöôïc keå tuùc soá cuõng khoâng ñöôïc ngaên. Thöùc-xoa-ma-na, sa-di, sa-di-ni; hoaëc ngöôøi phaïm bieân toäi, hoaëc phaïm Tyø-kheo-ni, hoaëc thoï giôùi vôùi taëc taâm, hoaëc phaù noäi ngoaïi ñaïo, hoaëc huyønh moân, hoaëc gieát cha gieát meï, hoaëc gieát A-la-haùn, hoaëc phaù Taêng, hoaëc aùc taâm laøm thaân Phaät ra maùu, hoaëc phi nhaân, suùc sinh, hoaëc hai caên, hoaëc bò cöû, hoaëc dieät taãn, hoaëc ñaùng dieät; hoaëc bieät truù, hoaëc ôû treân giôùi tröôøng, thaàn tuùc treân hö khoâng, hoaëc aån hình, hoaëc lìa choã thaáy nghe, hoaëc laø ngöôøi taùc yeát-ma: Nhöõng ngöôøi nhö vaäy khoâng ñöôïc keå tuùc soá cuõng khoâng ñöôïc ngaên. - Theá naøo laø ngöôøi ñöôïc keå tuùc soá cuõng ñöôïc quyeàn ngaên? Laø

thieän Tyø-kheo, ñoàng truï moät giôùi, khoâng duøng thaàn tuùc ôû treân khoâng, khoâng aån hình, khoâng lìa choã thaáy nghe, cho ñeán noùi vôùi ngöôøi gaàn beân.

l776. Baûn Haùn dòch thieáu chính xaùc. Caàn söûa laïi, boán loaïi yeát-ma: phi phaùp bieät chuùng, (nhö) phaùp bieät chuùng, phi phaùp hoøa hieäp, (nhö) phaùp hoøa hieäp. l777. Nguyeân Haùn: maõn soá .

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 986

Nhöõng ngöôøi nhö vaäy ñöôïc keå tuùc soá maø cuõng ñöôïc quyeàn ngaên. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo, moät ngöôøi cöû toäi moät ngöôøi, moät ngöôøi cöû toäi hai ngöôøi, hoaëc cöû toäi ba ngöôøi, hoaëc cöû toäi Taêng. Hai ngöôøi cöû toäi moät ngöôøi, hai ngöôøi cöû toäi hai ngöôøi, hai ngöôøi cöû toäi ba ngöôøi, hoaëc cöû toäi Taêng. Ba ngöôøi cöû toäi moät ngöôøi, hoaëc cöû toäi hai ngöôøi, hoaëc cöû toäi ba ngöôøi, hoaëc cöû toäi Taêng, hay Taêng cöû toäi Taêng. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc moät ngöôøi cöû toäi moät ngöôøi, hai ngöôøi, ba ngöôøi, hay cöû toäi Taêng. Khoâng ñöôïc hai ngöôøi cöû toäi moät ngöôøi, hai ngöôøi, ba ngöôøi, cöû toäi Taêng. Khoâng ñöôïc ba ngöôøi cöû toäi moät ngöôøi, hai ngöôøi, ba ngöôøi, hay cöû toäi Taêng. Khoâng ñöôïc Taêng cöû toäi Taêng. - Neáu moät ngöôøi cöû toäi moät ngöôøi laø phi phaùp yeát-ma, phi tyø-ni yeát-ma, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Hoaëc moät ngöôøi cöû toäi hai ngöôøi, ba ngöôøi hay Taêng. Hoaëc hai ngöôøi cöû toäi moät ngöôøi, hai ngöôøi, ba ngöôøi, hay Taêng. Hoaëc ba ngöôøi cöû toäi moät ngöôøi, hai ngöôøi, ba ngöôøi, hay Taêng. Hoaëc Taêng cöû toäi Taêng, laø phi phaùp yeát-ma, phi tyø-ni yeát-ma, khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo taùc phaùp yeát-ma choàng,l778 nhö taùc yeát-ma ha traùch roài laïi taùc yeát-ma taãn; taùc y chæ roài laïi ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y; trao cho phaùp cöû toäi roài laïi cho phaùp ba-lôïi-baø-sa; cho phaùp boån nhaät trò roài laïi cho phaùp Ma-na-ñoûa; cho phaùp a-phuø-ha-na roài, laïi cho phaùp hieän tieàn tyø-ni; cho phaùp öùc nieäm tyø-ni roài, laïi trao cho phaùp baát si tyø-ni; cho phaùp töï ngoân roài, laïi cho phaùp mích toäi; cho phaùp mích toäi töôùng roài, laïi cho phaùp nhö coû che ñaát. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc taùc phaùp yeát-ma choàng. Khoâng ñöôïc taùc yeát-ma ha traùch roài laïi taùc yeát-ma taãn, cho ñeán nhö coû che ñaát. Ñöùc Phaät baûo caùc Tyø-kheo: 3. Tuùc soá Taêng - Coù boán loaïi Taêng:l779 Taêng boán vò, Taêng naêm vò, Taêng möôøi vò, Taêng hai möôi vò. - Taêng boán vò: tröø töï töù, thoï ñaïi giôùi, xuaát toäi, coøn taát caû caùc phaùp yeát-ma nhö phaùp khaùc ñeàu laøm ñöôïc. - Taêng naêm vò: tröø tröôøng hôïp thoï ñaïi giôùi nôi ñoâ hoäi, xuaát toäi, coøn taát caû caùc phaùp yeát-ma nhö phaùp khaùc ñeàu laøm ñöôïc. - Taêng möôøi vò: chæ tröø xuaát toäi, coøn taát caû caùc phaùp yeát-ma nhö

l778. Truøng taùc yeát-ma . l779. Mahāvagga ix, Coù 5 Taêng, 4 Taêng nhö Töù phaàn. Thöù naêm: Taêng treân 20 tyø-kheo.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 987

phaùp khaùc ñeàu laøm ñöôïc. - Taêng hai möôi vò: taát caû caùc phaùp yeát-ma nhö phaùp ñeàu laøm ñöôïc, huoáng nöõa laø hôn hai möôi vò. - Neáu caàn boán vò ñeå taùc phaùp yeát-ma maø thieáu moät vò thì yeát-ma aáy thaønh, laø phi phaùp, phi tyø-ni. Neáu duøng Tyø-kheo-ni laøm ngöôøi thöù tö, hoaëc duøng Thöùc-xoa-ma-na, sa-di, sa-di-ni, hoaëc ngöôøi phaïm bieân toäi, hoaëc phaïm Tyø-kheo-ni, hoaëc taëc taâm thoï giôùi, hoaëc phaù noäi ngoaïi ñaïo, hoaëc huyønh moân, hoaëc gieát cha, gieát meï, gieát A-la-haùn, aùc taâm laøm thaân Phaät ra maùu, hoaëc phi nhaân hoaëc suùc sinh, hoaëc ngöôøi hai caên, hoaëc keû bò cöû, dieät taãn, hoaëc ñaùng dieät taãn, ngöôøi taùc yeát-ma. Laáy nhöõng haïng ngöôøi nhö vaäy ñeå ñöôïc tuùc soá boán vò, thì yeát-ma ñoù phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Taêng naêm vò, möôøi vò, hai möôi vò cuõng nhö vaäy. 3. Yeát-ma baát thaønh Baáy giôø, nhoùm saùu Tyø-kheo taùc yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Hoï taùc yeát-ma phi phaùp bieät chuùng, yeát-ma phi phaùp hoøa hôïp, yeát-ma phaùp bieät chuùng, yeát-ma phaùp töông tôï bieät chuùng, yeát-ma phaùp töông tôï hoøa hôïp, taùc yeát-ma ha baát chæ. Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng ñöôïc taùc yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni, khoâng ñöôïc taùc yeát- ma phi phaùp bieät chuùng, khoâng ñöôïc taùc yeát-ma phi phaùp hoøa hôïp, khoâng ñöôïc taùc yeát-ma phaùp bieät chuùng, khoâng ñöôïc taùc yeát-ma phaùp töông tôï bieät chuùng, khoâng ñöôïc taùc yeát-ma phaùp töông tôï hoøa hôïp, khoâng ñöôïc taùc yeát-ma ha baát chæ. 1. Theá naøo laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni? Baïch nhò yeát-ma maø taùc baïch roài khoâng taùc yeát-ma. Ñoù goïi laø yeát- ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vôùi baïch nhò yeát-ma, taùc hai laàn baïch maø khoâng taùc yeát-ma; taùc ba laàn baïch maø khoâng taùc yeát-ma; nhieàu laàn taùc baïch maø khoâng taùc yeát- ma. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Baïch nhò yeát-ma maø moät laàn taùc baïch hai laàn yeát-ma. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vôùi baïch nhò yeát-ma maø moät laàn taùc baïch maø ba laàn yeát-ma, moät laàn taùc baïch maø nhieàu laàn yeát-ma; hai laàn taùc baïch maø moät laàn yeát-ma, hai laàn taùc baïch maø hai laàn yeát-ma; hai laàn taùc baïch maø ba laàn yeát-ma; hai laàn taùc baïch maø nhieàu laàn yeát-ma; ba laàn taùc baïch maø moät laàn yeát- ma; ba laàn taùc baïch maø hai laàn yeát-ma; ba laàn taùc baïch maø ba laàn yeát- ma; ba laàn taùc baïch maø nhieàu laàn yeát-ma; nhieàu laàn taùc baïch maø moät laàn yeát-ma; nhieàu laàn taùc baïch maø hai laàn yeát-ma; nhieàu laàn taùc baïch

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 988

maø ba laàn yeát-ma; nhieàu laàn taùc baïch maø nhieàu laàn yeát-ma. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Baïch nhò yeát-ma maø moät laàn yeát-ma, khoâng taùc baïch. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vôùi baïch nhò yeát-ma maø hai laàn yeát-ma khoâng taùc baïch, ba laàn yeát-ma khoâng taùc baïch, nhieàu laàn yeát-ma khoâng taùc baïch. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Baïch nhò yeát-ma maø moät laàn yeát-ma hai laàn baïch. Ñoù goïi laø yeát- ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vôùi baïch nhò yeát-ma, moät laàn yeát-ma maø ba laàn baïch; moät laàn yeát-ma maø nhieàu laàn baïch; hai laàn yeát-ma maø moät laàn baïch; hai laàn

yeát-ma maø hai laàn baïch; hai laàn yeát-ma maø ba laàn baïch; hai laàn yeát-ma maø nhieàu laàn baïch; ba laàn yeát-ma maø moät laàn baïch; ba laàn yeát-ma maø hai laàn baïch; ba laàn yeát-ma maø ba laàn baïch; ba laàn yeát-ma maø nhieàu laàn baïch; nhieàu laàn yeát-ma maø moät laàn baïch; nhieàu laàn yeát-ma maø hai laàn baïch; nhieàu laàn yeát-ma maø ba laàn baïch; nhieàu laàn yeát-ma maø nhieàu laàn baïch. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni, khoâng ñöôïc nhö vaäy. Baïch nhò yeát-ma maø khoâng nhö phaùp taùc baïch, khoâng nhö yeát-ma phaùp taùc yeát-ma. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vôùi baïch töù yeát-ma, maø moät laàn baïch khoâng taùc yeát-ma. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vôùi baïch töù yeát-ma, hai laàn baïch maø khoâng taùc yeát-ma; ba laàn baïch maø khoâng taùc yeát-ma; nhieàu laàn baïch maø khoâng taùc yeát-ma. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni yeát-ma. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vôùi baïch töù yeát-ma, moät laàn baïch maø moät laàn yeát-ma, moät laàn baïch maø hai laàn yeát-ma, moät laàn baïch maø nhieàu laàn yeát-ma; hai laàn baïch maø moät laàn yeát-ma, hai laàn baïch maø hai laàn yeát-ma, hai laàn baïch maø ba laàn yeát-ma, hai laàn baïch maø nhieàu laàn yeát-ma; ba laàn baïch maø moät laàn yeát-ma, ba laàn baïch maø hai laàn yeát-ma, ba laàn baïch maø ba laàn yeát-ma, ba laàn baïch maø nhieàu laàn yeát-ma; nhieàu laàn baïch maø moät laàn yeát-ma, nhieàu laàn baïch maø hai laàn yeát-ma, nhieàu laàn baïch maø ba laàn yeát-ma, nhieàu laàn baïch maø nhieàu laàn yeát-ma. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vôùi baïch töù yeát ma, moät laàn taùc yeát ma maø khoâng taùc baïch. Ñoù laø yeát ma phi phaùp, phi tyø ni, khoâng ñöôïc laøm. Vôùi baïch töù yeát-ma, hai laàn yeát-ma maø khoâng taùc baïch, ba laàn yeát-ma maø khoâng taùc baïch, nhieàu laàn yeát-ma maø khoâng taùc baïch. Ñoù

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 989

goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Vôùi baïch töù yeát-ma, moät laàn yeát-ma maø moät laàn taùc baïch, moät laàn yeát-ma maø hai laàn taùc baïch, moät laàn yeát-ma maø ba laàn taùc baïch, moät laàn yeát-ma maø nhieàu laàn taùc baïch; hai laàn yeát-ma maø moät laàn taùc baïch, hai laàn yeát-ma maø hai laàn taùc baïch, hai laàn yeát-ma maø ba laàn taùc baïch, hai laàn yeát-ma maø nhieàu laàn taùc baïch; ba laàn yeát-ma maø moät laàn taùc baïch, ba laàn yeát-ma maø hai laàn taùc baïch, ba laàn yeát-ma maø ba laàn taùc baïch, ba laàn yeát-ma maø nhieàu laàn taùc baïch; nhieàu laàn yeát-ma maø moät laàn taùc baïch, nhieàu laàn yeát-ma maø hai laàn taùc baïch, nhieàu laàn yeát-ma maø ba laàn taùc baïch, nhieàu laàn yeát-ma maø nhieàu laàn taùc baïch. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Taùc baïch töù yeát-ma maø khoâng nhö phaùp baïch maø taùc baïch, khoâng nhö phaùp ba yeát-ma maø taùc yeát-ma. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp, phi tyø- ni. Khoâng ñöôïc nhö vaäy. Trong ñaây, coù Tyø-kheo thaáy khoâng coù toäi.l780 Nhöng Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày phaïm toäi, coù thaáy khoâng?” Vò aáy traû lôøi: “Khoâng thaáy.” Baáy giôø Tyø-kheo kia lieàn cöû yeát-ma khoâng thaáy toäi.l78l Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Trong ñaây, coù Tyø-kheo khoâng coù toäi phaûi saùm hoái.l782 Nhöng Tyø- kheo khaùc noùi:

“Thaày phaïm toäi, neân saùm hoái.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi khoâng saùm hoái.” Vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng saùm hoái. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Trong ñaây, coù Tyø-kheo khoâng coù aùc kieán khoâng xaû. Nhöng Tyø- kheo khaùc noùi: “Thaày coù aùc kieán, neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi khoâng xaû.” Vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng xaû aùc kieán. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Trong ñaây, coù Tyø-kheo thaáy khoâng coù toäi, vaø khoâng coù toäi phaûi saùm hoái. Nhöng Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày thaáy toäi khoâng? Thaày neân saùm hoái.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi khoâng thaáy toäi. Toâi khoâng saùm hoái.” Vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng thaáy toäi khoâng saùm hoái. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Trong ñaây, coù Tyø-kheo thaáy khoâng toäi, khoâng aùc kieán khoâng xaû. Nhöng Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày thaáy coù toäi? Coù aùc kieán, neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi khoâng thaáy toäi. Khoâng coù aùc kieán khoâng xaû.” Vò kia lieàn

l780. Pali: āpatti datthabbā, loaïi toäi caàn ñöôïc thaáy; toäi maø töï mình phaûi thaáy (phaûi thöøa nhaän). l78l. Pali, Vin.i. >22: āpattiyā adassane ukkhipati, yeát-ma xaû trí vì khoâng nhaän toäi. l782. Pali: āpatti panikātabbā, loaïi toäi caàn ñöôïc saùm hoái.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 990

cöû yeát-ma khoâng thaáy toäi, vaø aùc kieán khoâng xaû. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Trong ñaây, coù Tyø-kheo khoâng coù toäi saùm hoái, khoâng coù aùc kieán khoâng xaû. Nhöng Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày coù toäi neân saùm hoái. Coù aùc kieán, neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi khoâng saùm hoái. Toâi khoâng aùc kieán khoâng xaû.” Vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng saùm hoái, khoâng xaû aùc kieán. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo thaáy khoâng toäi, khoâng coù toäi saùm hoái, khoâng aùc kieán khoâng xaû. Nhöng Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày thaáy toäi? Thaày neân saùm hoái. Thaày haõy xaû aùc kieán.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi khoâng thaáy toäi. Toâi khoâng saùm hoái. Toâi khoâng aùc kieán khoâng boû.” Vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng thaáy toäi, khoâng saùm hoái, khoâng xaû aùc kieán. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo khoâng toäi thaáy khoâng toäi. Nhöng Tyø- kheo khaùc noùi: “Thaày thaáy toäi hay khoâng?” Vò aáy traû lôøi: “Thaáy.” Tyø- kheo kia lieàn cöû yeát-ma khoâng thaáy toäi. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo khoâng toäi saùm hoái, nhöng Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày coù toäi neân saùm.” Vò aáy traû lôøi: “Seõ saùm hoái.” Tyø-kheo kia lieàn cöû yeát-ma khoâng saùm hoái. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo khoâng aùc kieán khoâng xaû, nhöng Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày coù aùc kieán neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi seõ xaû.” Vò kia lieàn cöû yeát-ma aùc kieán khoâng xaû. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo khoâng toäi, thaáy khoâng toäi, khoâng saùm hoái, nhöng Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày thaáy toäi neân saùm hoái.” Vò aáy ñaùp: “Toâi thaáy

toäi, seõ saùm hoái.” Vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng thaáy toäi, khoâng saùm hoái. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo khoâng thaáy toäi, khoâng aùc kieán khoâng xaû, nhöng Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày thaáy toäi, aùc kieán neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi thaáy toäi. Seõ xaû aùc kieán.” Vò kia cöû yeát-ma khoâng thaáy toäi, khoâng xaû aùc kieán. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo khoâng toäi saùm hoái, khoâng aùc kieán khoâng

xaû, nhöng Tyø-kheo kia noùi: “Thaày coù toäi saùm hoái, aùc kieán neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Seõ saùm hoái, xaû aùc kieán.” Vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng saùm hoái, khoâng xaû aùc kieán. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo thaáy khoâng toäi, khoâng toäi saùm hoái, khoâng aùc kieán khoâng xaû, nhöng Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày thaáy toäi, neân saùm hoái, aùc kieán neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi thaáy toäi, seõ saùm hoái, xaû aùc kieán.” Vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng thaáy toäi, khoâng saùm hoái, aùc kieán khoâng boû. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo thaáy coù toäi. Caùc Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày coù toäi, thaáy khoâng?” Vò aáy traû lôøi: “Thaáy.” Nhöng vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng thaáy toäi. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo coù toäi saùm hoái. Caùc Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày coù toäi neân saùm hoái.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi seõ saùm hoái.” Nhöng vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng saùm hoái. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo coù aùc kieán khoâng xaû, caùc Tyø-kheo noùi: “Thaày coù aùc kieán neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Seõ xaû.” Nhöng vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng xaû aùc kieán. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo thaáy coù toäi, coù toäi neân saùm hoái. Caùc Tyø- kheo khaùc noùi: “Thaày thaáy coù toäi neân saùm hoái.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi thaáy coù toäi seõ saùm hoái.” Nhöng vò kia lieàn taùc yeát-ma baát kieán toäi, baát saùm hoái. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo thaáy coù toäi, coù aùc kieán khoâng xaû. Caùc Tyø- kheo khaùc noùi: “Thaày thaáy coù toäi. AÙc kieán neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi thaáy toäi. Seõ xaû aùc kieán.” Nhöng Tyø-kheo kia lieàn cöû yeát-ma khoâng thaáy toäi, aùc kieán khoâng xaû. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo coù toäi saùm, coù aùc kieán khoâng xaû. Tyø- kheo khaùc noùi: “Thaày coù toäi neân saùm hoái. AÙc kieán neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi seõ saùm hoái. Seõ xaû aùc kieán.” Nhöng vò kia lieàn cöû yeát-ma baát kieán saùm hoái, baát xaû aùc kieán. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo thaáy coù toäi saùm hoái, aùc kieán khoâng xaû.

Caùc Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày thaáy toäi. Neân saùm hoái. AÙc kieán neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi thaáy toäi. Seõ saùm hoái. Xaû aùc kieán.” Nhöng vò kia cöû

yeát-ma khoâng thaáy toäi, khoâng saùm hoái, khoâng xaû aùc kieán. Ñöùc Phaät daïy: - Yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm vaäy. Ñoù laø nhöõng yeát-ma phi phaùp, phi tyø-ni. 2. Theá naøo laø yeát-ma nhö phaùp nhö tyø-ni? Baïch nhò yeát-ma, nhö phaùp baïch maø taùc baïch, nhö phaùp yeát-ma maø taùc yeát-ma. Ñoù laø yeát-ma nhö phaùp nhö tyø-ni. Neân laøm nhö vaäy. Baïch töù yeát-ma, nhö phaùp baïch maø taùc baïch, nhö phaùp yeát-ma maø taùc yeát-ma. Ñoù laø yeát-ma nhö phaùp nhö tyø-ni. Neân laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp, coù Tyø-kheo thaáy coù toäi,l78> Tyø-kheo khaùc hoûi: “Thaày coù toäi, thaáy khoâng?” Vò aáy traû lôøi: “Khoâng thaáy.” Vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng thaáy toäi. Ñöùc Phaät daïy: - Ñoù laø yeát-ma nhö phaùp nhö tyø-ni. Neân laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp coù Tyø-kheo coù toäi neân saùm hoái. Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày coù toäi neân saùm hoái.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi khoâng saùm hoái.” Vò kia lieàn cöû yeát-ma khoâng saùm hoái. Ñöùc Phaät daïy: - Ñoù laø yeát-ma nhö phaùp nhö tyø-ni. Neân laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp coù Tyø-kheo aùc kieán khoâng xaû. Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày coù aùc kieán, neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Khoâng xaû.” Vò kia lieàn cöû yeát-ma aùc kieán khoâng xaû. Ñöùc Phaät daïy: - Ñoù laø yeát-ma nhö phaùp nhö tyø-ni. Neân laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp coù Tyø-kheo thaáy coù toäi, coù toäi saùm hoái. Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày thaáy coù toäi. Coù toäi saùm hoái.” Vò aáy traû lôøi: “Khoâng thaáy. Khoâng saùm hoái.” Vò kia lieàn nhö ñieàu vò aáy phaïm, taùc yeát-ma khoâng thaáy toäi, khoâng saùm hoái, Ñöùc Phaät daïy: - Ñoù laø yeát-ma nhö phaùp nhö tyø-ni. Neân laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp coù Tyø-kheo thaáy coù toäi, coù aùc kieán khoâng xaû. Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày coù toäi. Coù aùc kieán, neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi khoâng thaáy toäi, aùc kieán khoâng xaû.” Vò kia lieàn nhö ñieàu vò aáy phaïm, taùc yeát-ma khoâng thaáy toäi, aùc kieán khoâng xaû, Phaät daïy: - Ñoù laø yeát-ma nhö phaùp nhö tyø-ni. Neân laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp coù Tyø-kheo thaáy coù toäi, saùm hoái, aùc kieán khoâng xaû. Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày coù toäi. Neân saùm hoái. AÙc kieán, neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi khoâng saùm hoái. Khoâng xaû aùc kieán.” Vò kia lieàn nhö ñieàu vò aáy phaïm taùc yeát-ma khoâng saùm hoái, khoâng xaû aùc kieán, Ñöùc Phaät daïy:

l78>. Pali: āpatti datthabbatā, xem cht. l2 treân.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 99>

- Ñoù laø yeát-ma nhö phaùp nhö tyø-ni. Neân laøm nhö vaäy. Tröôøng hôïp coù Tyø-kheo thaáy coù toäi saùm hoái, aùc kieán khoâng xaû. Tyø-kheo khaùc noùi: “Thaày thaáy coù toäi. Neân saùm hoái. AÙc kieán, neân xaû.” Vò aáy traû lôøi: “Toâi khoâng thaáy toäi. Khoâng saùm hoái. Khoâng xaû aùc kieán.” Vò kia lieàn nhö ñieàu vò aáy phaïm taùc yeát-ma khoâng thaáy toäi, khoâng saùm hoái, khoâng xaû aùc kieán. Ñöùc Phaät daïy: - Ñoù laø yeát-ma nhö phaùp nhö tyø-ni. Neân laøm nhö vaäy. Taát caû nhöõng yeát-ma ñoù ñeàu nhö phaùp nhö tyø-ni. 3. Theá naøo laø yeát-ma phi phaùp bieät chuùng? Khi yeát-ma ñoàng moät truù xöù, coù vò khoâng ñeán, ñaùng ra neân döõ duïc nhöng khoâng döõ duïc. Ngöôøi hieän tieàn coù quyeàn ngaên beøn ngaên. Vò kia taùc baïch nhò yeát-ma, nhöng laïi taùc baïch töù yeát-ma; baïch vieäc

naøy maø laïi taùc yeát-ma vì vieäc kia. Ñoù goïi laø yeát-ma phi phaùp vaø bieät chuùng. 4. Theá naøo laø yeát-ma phi phaùp hoøa hôïp? Tröôøng hôïp ñoàng moät truù xöù, hoøa hôïp moät choã ñeå yeát-ma, ngöôøi neân döõ duïc thì döõ duïc, ngöôøi hieän tieàn ñöôïc pheùp ngaên thì khoâng ngaên. Vò kia taùc baïch nhò yeát-ma, laïi taùc baïch töù yeát-ma; baïch vieäc naøy maø laïi taùc yeát-ma vì vieäc kia. Ñoù laø yeát-ma phi phaùp nhöng hoøa hôïp. 5. Theá naøo laø yeát-ma nhö phaùp bieät chuùng? Khi yeát-ma ñoàng moät truù xöù, coù vò khoâng ñeán, ngöôøi neân döõ duïc laïi khoâng döõ duïc, ngöôøi hieän tieàn ñöôïc pheùp ngaên thì ngaên. Vò kia taùc baïch nhò, baïch töù yeát-ma nhö phaùp taùc. Ñoù laø yeát-ma nhö phaùp nhöng bieät chuùng. 6. Theá naøo laø yeát-ma phaùp töông tôï bieät chuùng? Ñoàng moät truù xöù khi yeát-ma, coù ngöôøi khoâng ñeán, neân döõ duïc maø khoâng döõ duïc, ngöôøi hieän tieàn coù quyeàn ngaên beøn ngaên. Taùc baïch nhò, baïch töù yeát-ma, (ñuùng phaùp nhöng), tröôùc taùc yeát-ma sau môùi taùc baïch. Ñoù laø yeát-ma töông tôï nhö phaùp, vaø bieät chuùng. 7. Theá naøo laø yeát-ma phaùp töông tôï hoøa hôïp? Ñoàng moät truù xöù khi yeát-ma, coù ngöôøi khoâng ñeán thì döõ duïc, ngöôøi hieän tieàn ñöôïc pheùp ngaên thì khoâng ngaên. Baïch nhò, baïch töù yeát-ma, tröôùc taùc yeát-ma sau môùi taùc baïch. Ñoù laø yeát-ma töông tôï nhö phaùp, nhöng hoøa hôïp. 4. Ngaên Yeát-ma Nhöõng haïng ngöôøi naøo ngaênl784 thaønh ngaên? Hoaëc coù ngöôøi ngaên thaønh ngaên, coù ngöôøi ngaên khoâng thaønh ngaên?

l784. Ha ; töùc chæ trích. Thaäp tuïng: giaø ; nghóa laø ngaên. ÔÛ ñaây coù nghóa laø ngaên khoâng cho tieán haønh yeát-ma. Pali: sanghamajjhe panikkosanā, söï phi naïn (phuû quyeát) giöõa Taêng.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 994

Ngöôøi naøo ngaên khoâng thaønh ngaên? Tyø-kheo taùc yeát-ma, Tyø-kheo-ni ngaên, khoâng thaønh ngaên. Thöùc- xoa-ma-na, sa-di, sa-di-ni; hoaëc noùi phaïm bieân toäi, phaïm Tyø-kheo-ni, hoaëc taëc taâm thoï giôùi, hoaëc phaù noäi ngoaïi ñaïo, huyønh moân, gieát cha meï, gieát A-la-haùn, aùc taâm laøm thaân Phaät ra maùu, phaù hoøa hôïp Taêng, phi nhaân, suùc sinh, hai caên, hoaëc bò cöû, hoaëc dieät taãn, hoaëc neân dieät taãn, hoaëc ôû treân giôùi tröôøng, hoaëc taùc bieät truù, hoaëc duøng thaàn tuùc ôû treân khoâng, hoaëc aån hình, hoaëc lìa choã thaáy, nghe, hoaëc vò laøm yeát-ma. Nhöõng ngöôøi nhö vaäy ngaên, khoâng thaønh ngaên. Theá naøo goïi laø ngaên thaønh ngaên? Thieän Tyø-kheo ñoàng ôû trong moät giôùi, khoâng ôû treân hö khoâng, khoâng aån hình, khoâng lìa choã nghe thaáy, cho ñeán noùi Tyø-kheo ngoài gaàn. Nhöõng haïng ngöôøi nhö vaäy ngaên, thaønh ngaên. Ñoù laø ngaên yeát-ma. Baáy giôø, Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy ñeå troáng vai beân höõu, quyø goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay baïch Phaät: - Ñaùng laøm yeát-ma ha traùch maø cho laøm yeát-ma taãn; yeát-ma coù nhö phaùp nhö tyø-ni khoâng? Ñöùc Phaät baûo Öu-ba-ly: - Ñoù khoâng phaûi laø yeát-ma nhö phaùp. Öu-ba-ly laïi baïch Phaät: - Neân trao cho yeát-ma ha traùch, maø trao cho phaùp yeát-ma y chæ, hay laø phaùp yeát-ma ngaên khoâng cho ñeán nhaø baïch y, cho ñeán nhö coû che ñaát, nhö vaäy yeát-ma coù nhö phaùp nhö tyø-ni khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Khoâng nhö phaùp. Khoâng

ñöôïc, ñaùng cho phaùp yeát-ma ha traùch maø laïi trao cho phaùp yeát-ma taãn, cho ñeán nhö coû che ñaát. Ñoù laø yeát-ma phi phaùp phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Cuõng vaäy cho ñeán nhö coû che ñaát ñeàu laø yeát-ma phi phaùp phi tyø-ni. Khoâng ñöôïc laøm nhö vaäy. Ñöùc Phaät baûo Öu-ba-ly: - Ñaùng laøm yeát-ma ha traùch thì neân cho laøm phaùp yeát-ma ha traùch. Ñoù laø yeát-ma nhö phaùp nhö tyø-ni, neân laøm. Cuõng vaäy, cho ñeán yeát-ma nhö coû che ñaát, ñeàu laø yeát-ma nhö phaùp nhö tyø-ni, neân laøm. Baáy giôø, coù truù xöù noï, chuùng Taêng cho Tyø-kheo yeát-ma ha traùchl785, maø laïi laøm yeát-ma phi phaùp bieät chuùng. Chuùng Taêng khaùc nghel786 Taêng

l785. Mahāvagga ix, Vin.i. >28: tyø-kheo öa gaây tranh tuïng (bhattaka-bhikkhu), bò Taêng cho yeát-ma khieån traùch (tajjanīyakamma, yeát-ma ha traùch). l786. Mahāvagga ix, ibid., Tyø-kheo bò khieån traùch ñeán truù xöù khaùc, Taêng ôû ñaây bieát yeát-ma khieån traùch naøy khoâng ñöôïc laøm ñuùng, muoán laøm laïi cho ñuùng.

SOÁ l428 - LUAÄT TÖÙ PHAÀN, Phaàn > 995

cho Tyø-kheo yeát-ma ha traùch maø laïi laøm yeát-ma phi phaùp bieät chuùng, neân yeát-ma khoâng thaønh, beøn noùi. Chuùng ta haõy cuøng taùc yeát-ma ha traùch. Lieàn taùc yeát-ma ha traùch phi phaùp hoøa hôïp. Laïi coù choã khaùc,l787 Taêng nghe chuùng Taêng kia cho Tyø-kheo yeát- ma ha traùch phi phaùp hoøa hôïp, neân yeát-ma khoâng thaønh; beøn noùi, - Chuùng ta haõy laøm yeát-ma ha traùch. Hoï lieàn laøm yeát-ma ha traùch nhö phaùp bieät chuùng. Taêng choã khaùc nghe, chuùng Taêng kia cho Tyø-kheo yeát-ma ha traùch, yeát-ma nhö phaùp bieät chuùng, neân yeát-ma khoâng thaønh; beøn noùi, - Chuùng ta haõy laøm phaùp yeát-ma ha traùch. Lieàn taùc yeát-ma ha traùch, phaùp töông tôï bieät chuùng. Taêng choã khaùc nghe, chuùng Taêng kia cho Tyø-kheo yeát-ma ha traùch, phaùp töông tôï bieät chuùng neân yeát-ma khoâng thaønh; beøn noùi, - Chuùng ta haõy taùc yeát-ma ha traùch. Yeát-ma nhö phaùp töông tôï hoøa hôïp. Tyø-kheo kia nghó nhö vaày: Ta neân laøm theá naøo? Caùc Tyø-kheo baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Caùc yeát-ma nhö treân khoâng nhö phaùp, khoâng thaønh töïu. Taát caû nhöõng yeát-ma naøo nhö vaäy ñeàu khoâng thaønh töïu. Baáy giôø, coù truù xöù noï chuùng Taêng vì Tyø-kheo taùc yeát-ma phi phaùp bieät chuùng. Khi aáy trong Taêng coù nhieàu tranh tuïng nhau. Coù vò noùi yeát- ma phi phaùp bieät chuùng, coù vò noùi phi phaùp hoøa hôïp, coù vò noùi phaùp bieät chuùng, coù vò noùi phaùp töôïng tôï bieät chuùng, coù vò noùi phaùp töông tôï hoøa hôïp, coù vò noùi yeát-ma thaønh töïu, coù vò noùi khoâng thaønh töïu. Caùc Tyø-kheo khoâng bieát nhö theá naøo, baùo laïi Tyø-kheo khaùc, ñeán baïch Phaät. Ñöùc Phaät daïy: - Truù xöù kia, chuùng Taêng vì Tyø-kheo taùc yeát-ma ha traùch, phi phaùp bieät chuùng. Khi aáy trong Taêng coù nhieàu tranh tuïng nhau. Coù vò noùi yeát- ma phi phaùp bieät chuùng, cho ñeán, coù vò noùi yeát-ma thaønh töïu, coù vò noùi khoâng thaønh töïu. Trong taêng, vò naøo noùi phi phaùp bieät chuùng, thì ñaây laø lôøi noùi ñuùng phaùp. Cho ñeán vò naøo noùi phaùp töông tôï hoøa hôïp, thì ñaây cuõng laø lôøi noùi ñuùng phaùp. Baáy giôø,

Öu-ba-ly töø choã ngoài ñöùng daäy ñeå troáng vai beân höõu, quyø goái beân höõu chaám ñaát, chaáp tay baïch Phaät: - Neáu coù Tyø-kheo tröôùc ñoù Taêng trao cho phaùp yeát-ma, sau ñoù chuùng Taêng cho giaûi. Nhö vaäy coù thaønh giaûi hay khoâng thaønh giaûi? Ñöùc Phaät baûo Öu-ba-ly: - Hoaëc thaønh, hoaëc khoâng thaønh.

l787. Tyø-kheo bò khieån traùch laïi ñi ñeán truù xöù khaùc.

Öu-ba-ly laïi hoûi: - Theá naøo laø thaønh, theá naøo laø khoâng thaønh? Ñöùc Phaät daïy: - Naøy Öu-ba-ly, coù möôøi ba haïng ngöôøi,l788 tröôùc ñoù Taêng vì hoï taùc yeát-ma, thì khoâng thaønh giaûi. Tröø möôøi ba haïng ngöôøi naøy ra, coøn caùc ngöôøi khaùc, taùc yeát-ma roài, neáu Taêng trao cho phaùp giaûi thì thaønh giaûi. Öu-ba-ly laïi hoûi Phaät: - Neáu tröôùc ñoù Taêng vì hoï taùc yeát-ma, roài cho yeát-ma giaûi. Khi aáy, ngöôøi bò ñuoåi, coù trôû thaønh bò ñuoåi hay khoâng? Ñöùc Phaät daïy: - Hoaëc thaønh ñuoåi, hoaëc khoâng thaønh ñuoåi. Ñoái vôùi möôøi ba haïng ngöôøi, neáu taùc yeát-ma roài ñuoåi thì thaønh ñuoåi. Ngoaøi möôøi ba haïng ngöôøi naøy ra, caùc ngöôøi khaùc taùc yeát-ma, sau yeát-ma giaûi thì ñöôïc giaûi. Khi aáy, neáu ñuoåi thì khoâng thaønh ñuoåi.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.